Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 203. — ŠTEV. 203. | NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 30, 1933. — SREDA, 30. AVGUSTA 1933 | VOLUME XLI. — LETNIK XLI

PREMOGOVNA INDUSTRIJA BO PRIZNALA UNIJO

PREDSEDNIK ROOSEVELT JE POD GOTOVIMI POGOJI DOVOLIL IZVOZ ZLATA IZ ZDRUŽ. DRŽAV

Nihče ne sme imeti za več kot sto dolarjev zlatega denarja ali zlatih certifikatov.— Lastnikom ameriških zlatih rovov bo naloga precej olajšana. — Premogarska unija se je v bistvu sporazumela z lastniki premogovnikov. — Administrator Johnson je presenečen nad uspehi.

HYDE PARK, N. Y., 29. avgusta. — Povsem nepričakovano je danes predsednik Roosevelt nekoliko omilil stroge določbe glede izvoza zlata. — Lastnikom zlatih rudnikov je dovolil, da smejo prodajati v inozemstvo zlato, ki ga nakopljejo, in sicer v države, kjer dobe zanj najvišjo ceno.

Nasprotno pa mora vsaka oseba, ki ima za več kot sto dolarjev v zlatih certifikatih ali cekinih, naznaniti pristojni oblasti. Po preteku tridesetih dni ne sme noben privatnik imeti več kot za sto dolarjev zlata.

Ker bo lastnikom zlatih rovov izvoz zlata dovoljen, bodo profitirali na leto petnajst milijonov dolarjev.

WASHINGTON, D. C., 29. avgusta. — Pogajanja NRA z voditelji premogovne industrije se ugodno razvijajo. Zastopniki premogarjev upajo, da bo kmalu konec strašnih časov in neznosnih razmer, ki so toliko let vladale v premogovnem okrožju.

Nadaljni razvoji programa NRA so sledeči: —

Štirinajst važnih industrijalnih mest je poslalo administratorju Hugh S. Johnsonu poročila, kako napreduje kampanja za zopetno zaposlenje delavcev. Pozneje je rekel Johnson, da se ni nikdar nadal tako velikega napredka.

Na vprašanje, kaj bo storil Henry Ford, je odvrnil administrator, da mora podpisati pravilnik avtomobilske industrije, ako hoče dobiti višnjevega orla.

American Federation of Labor je začela organizirati delavce po tovarnah, v katerih izdelujejo avtomobile.

Predsednik United Mine Workers of America, John J. Lewis, je izjavil, da je prišlo do popolnega sporazuma med zastopniki premogovnih baronov po južnih državah in delavci. Premogovni baroni so priznali unijo in s tem je bila odstranjena zadnja ovira za sestavo pravilnika, s katerim bosta obe stranki zadovoljni.

Administrator Johnson je mnenja, da bo poteklo še par dni, predno bo predložen pravilnik premogovne industrije predsedniku Rooseveltu v podpis.

Časniškim poročevalcem je rekel Johnson, da so ga dosedanji uspehi kampanje nadvse presenetili.

— Iz Baltimore, Clevelanda in Cincinnati mi poročajo, — je dejal, — da je petindevetdeset odstotkov delodajalcev podpisalo pravilnike ter da se je zaposlenost presenetljivo zmanjšala. Župan Miller mi poroča iz Cincinnati, da dobi v tamkajšnjem mestu vsak dan nadaljnih tisoč nezaposlenih delo.

Zdi se, da dela Johnsonu molk Henry Forda velike preglavice. Ako ne bo Ford podpisal pravilnika avtomobilske industrije, ne bo dobil višnjevega orla, in javnost mu bo odgovorila s tem, da bo kupovala avtomobile od onih tovarnarjev, ki imajo to znamenje.

Ak bo pa Ford podpisal in bo plačeval svojim delavcem višje plače kot jih določa pravilnik, "bo to njegovo dejanje sprejeto z veliko hvaležnostjo in splošno odobrenjem".

Neki uradnik NRA je rekel časniškim poročevalcem, da se program gospodarske obnove v svoji sedanji obliki, ne bo obnesel in da bo treba več važnih izprememb. Na vprašanje, če misli s tem inflacijo dolarja, je molče prikimal.

Velika železniška nesreča v New Mexico

OSEM OSEB MRTVIH IN NAD PETDESET POŠKODOVANIH

TUCUMCARI, N. M., 29. avgusta. — Železniška nesreča in dve tragediji v zraku, so danes na Jugozapadu zahtevale šestnajst človeških življenj. Osem oseb je bilo usmrčenih, ko se je podrl po osebnim vlakom Golden State Limited most, pet milj zapadno od tukaj.

Več kot petdeset oseb je bilo ranjenih. Odvedli so jih v bolnišnico, in o nekaterih je le malo upanja, da bi okrevali.

Pri Quay, N. M., se je ponesrečil potniški aeroplan Transcontinental and Western Air Lines. Dva pilota in trije potniki so bili usmrčeni.

Trije armadni častniki so bili usmrčeni pri Randolph Field, San Antonio, Texas, ko sta dve letali kolidirali v zraku.

Ogromna lokomotova Golden State Limited je padla s porušenega mostu v Blue Water Creek.

Poštni voz in trije vagoni so padli na lokomotivo.

Poročilo je dospelo šele po preteku ene ure v tukajšnje mesto. Neki konduktor, ki je bredel vodo do pasu, je prišel povedat, kaj se je zgodilo.

Ko se je bližal vlak mostu, je strojevodja zmanjšal naglico, toda ko je dospela lokomotiva na most, se je obok porušil, česar posledica je bila strašna katastrofa.

LIGA BO VLOŽILA PROTEST

Hitlerjev govor glede Saara je razburil Ligino komisijo. — Ebertovo ulico se prekrstili.

Berlin, Nemčija, 30. avgusta. — Nazijska demonstracija v Ruedesheimu ob Renu, kjer je kanceler Hitler pred 180,000 ljudmi izjavil, da Nemčija ne bo nikdar opustila svoje zahteve za Saar okrožje, bo najbrže imela diplomatične posledice. Kot pravijo poročila iz Saarbrueckena, ki je središče industrijske pokrajine, ki bo ostala do plebiscita leta 1935 pod nadzorstvom Lige narodov, bo načelnik Ligine komisije Geoffrey K. Knox najbrže pri Ligi vložil protest proti tej demonstraciji. Poziv na Nemce za vrnitev Saara tako blizu meje je po mnenju vladnih krogov izzivanje.

Na tisoče Nemcev, ki žive v Saaru, ni tako vnetih za združenje z Nemčijo, kot si žele govorniki v Ruedesheimu, da bi zunanji svet mislil.

Socijalisti in komunisti v Saaru so v ponedeljek v Saarbrueckenu imeli veliko zborovanje, katerega se je udeležilo na tisoče Nemcev. Na zborovanju je nastopil urednik socijalističnega lista "Volksstimme" Max Braun, ki je povdarjal, da je treba zadnjo ped nemške zemlje braniti proti hitlerizmu, če treba, tudi z orožjem. Socijalisti so po zborovanju izpustili balon z napisom "Svoboda" in veter ga je odnesel čez mejo v Nemčijo.

Nazijci so vzeli prvemu nemškemu predsedniku čast in spoštovanje s tem, da je berlinski policijski komisar admiral Magnus von Levetzov prekrstil Friedrich Ebertovo ulico, ki je ena glavnih berlinskih ulic, v Herman Goeringovo ulico. Ta prememba se je izvršila na željo berlinskega mesta in v sporazumu s prusko vlado.

KDO BO MOLEYEV NASLEDNIK

Washington, D. C., 29. avgusta. Državni tajnik Cordell Hull bo imel, ko se vrne s svojih počitnic na jugu v Washington, rešiti problem, kdo bo Moleyev naslednik kot namestnik državnega tajnika. Glede tega se bo Hull še posvetoval s predsednikom Rooseveltom.

Omaha, Neb., 29. avgusta. — Artur Mullen, ki je bil Moleyev pomočnik, predno je odstopil kot državni podtajnik, je rekel, da bi se Moleyu rad pridružil pri urejevanju lista, katerega bo pričel izdajati Vincent Astor in ki ga bo urejeval Moley.

Profesor Moley, ki se nahaja v New Yorku, je izjavil, da med njim in državnim tajnikom Hullom ni bilo nikakega spora.

ZAPRAVLJIVI MAHARADJA

London, Anglija, 29. avgusta. Indijska vlada je posvarila maharadjo iz Patiale, da mora omejiti svoje izdatke.

Njegova država dobiva na leto na davkih $4,000,000; večino teka denarja pa je maharadja potrošil za sebe, medtem ko je več sto državnih uradnikov ostalo brez plače. Maharadja vzdržuje 500 služabnikov.

INSULLOVA ARETACIJA POTRJENA

Združene države imajo 60 dni časa, da dokažejo vzrok za izročitev. — Insull se ni branil aretacije.

Atene, Grška, 29. avgusta. — Prizivno sodišče je razsodilo, da je aretacija Samuela Insulla postavna. Insull je bil aretiran na prošnjo vlade Združenih držav.

Združene države imajo 60 dni časa, da prepričajo sodišče, da dovoli izročitev Insulla Združenim državam. Sodišče je naznanilo, da bo Insull zopet izpuščen, ako v tem času sodišču ni predložena njegova obtožnica.

Insullovi zagovorniki protestirajo prot injegovi aretaciji in zatrjujejo, da aretacija ni postavna, ker se ji Insull od časa prve prošnje za izročitev ni skušal izogniti.

Združene države dolže Insulla, da je kršil postavo glede bankrota v zvezi s prepadom svojega podjetja.

BOLEZEN NE ZADRŽUJE ŠOL

St. Louis, Mo., 29. avgusta. — Šolski otroci v St. Louisu bodo pričeli s šolo 5. septembra, navzlic temu, da je v mestu razširjena spalna bolezen, ki je že zahtevala izmed 265 bolnikov 39 žrtev.

Šolski nadzornik dr. Henry Gerling pravi, da je le malo otrok zbolelo za spalno boleznijo in da bodo v šoli mnogo bolj varni pred boleznijo, kot pa doma.

Ko se bo pričel šolski pouk, bo preiskovalo šolske otroke 61 zdravnikov in mnogo bolniških strežnic.

William Godin je sporočil zdravstvenemu uradu, da je na svojem vrtu našel muho tse-tse, ki raznaša spalno bolezen v Afriki.

MORIJA NA ŽENITOVANJU

Mukden, Mandžurija, 29. avgusta. — Japonski vojaki so napadli ženitovanje roparskega voditelja Čang Šan-hao v Skupaših in so pobili 150 njegovih tovarišev.

Čangčun, Mandžurija, 29. avgusta. — Japonsko vojno poveljstvo naznanja, da je njihova ekspedicija imela uspeh ter je iztrebila v vzhodnem delu province Čahar vse čete, ki so ogrožale zapadno mejo Džehola.

Te čete so bili ostanki vojske generala Fenga Yu-hsiaiga, ki je pred kratkim opustil svojo namero, da bi se zopet polastil izgubljenih province.

MATSUOKA BO POSLANIK V WASHINGTONU

Tokio, Japonska, 29. avgusta. List "Jiji Šimbun" pravi, da bo zunanji minister grof Yasuya Učida ponudil poslaniško mesto v Washingtonu Yasuke Matsuoka.

Matsuoka, ki je dovršil vseučilišče v Oregonu, je pred Ligo narodov zagovarjal japonsko stališče glede Mandžurije in je tudi pozneje Ligi naznanil odstop Japonske iz Lige narodov.

LINDBERGH JE V KODANJU

Pred njegovim hotelom je straža. — Obiskal je več državnikov. — Njegov aeroplan bo predelan in popravljen.

Kodanj, Dansko, 29. avgusta. Polkovnik Charles A. Lindbergh je obiskal ministrskega predsednika Theodore Stauninga, je imel razgovor z governerjem Grenlandije ter je pregledal svoj aeroplan na državnem letališču.

Policijski načelnik je pred hotel, kjer stanuje Lindbergh s svojo ženo, postavil stražo in stražniki imajo dovolj opravila, da odslavljalo veliko množico ljudi, ki žele dobiti Lindberghov podpis.

Sobe, v katerih oba stanujeta, so zastražene, kot bi bile v njih kraljevske dragocenosti.

Takoj prvi dan, ko je Lindbergh prišel v Kodanj, je prišlo zanj toliko pisem, da bi ga vzelo skoro dva dni, da bi jih prebral. Mnogo pisem je iz Amerike, ki so bila poslana potom ameriškega poslaništva. Ko je Lindbergh prišel iz hotela, so ljudje stekli za njim, da bi dobili njegov podpis, toda Lindbergh jim je ušel, sedel v avtomobil in se odpeljal na letališče, kjer je skrbno pregledal aeroplan. Na svojem potu iz Amerike, preko Grenlandije in Islandije je Lindbergh preletel nad 6 tisoč milj.

Neka filmska družba bi rada imela Lindberghovo sliko, toda Lindbergh v to najbrže ne bo privolil.

Ko je bil Lindbergh na letališču, je bila njegova žena pri frizerki, nato pa sta imela v svojih sobah skupno kosilo z nekaterimi svojimi prijatelji.

Lindberghova soproga je dobila od kraljeve tovarne za porcelan darilo: krasno stojalo iz porcelana, ki kaže dva psa ob aeroplanu.

DELAVSKI VODITELJ UMORJEN

Havana, Kuba, 29. avgusta. — Delavski voditelj Julian Rivero je bil v spopadu med Cuban Labor Federation in Havana Labor Federation ubit, dva delavca pa sta bila nevarno ranjena.

Enajst trupel mož, ki so najbrže bili ubiti v revoluciji leta 1931, je bilo najdenih v provinci Pinar del Rio.

V predmestju Havane Jesus del Monte je eksplodirala bomba, ki je porušila neko mesnico. Poročilo ne omenja nikakih žrtev.

POVODENJ PRETI INDIJI

New Delhi, Indija, 29. avgusta. Severna Indija je v nevarnosti, da jo zadene velika povodenj, ker se je razpočil ledeni jez visoko v Himalaji in se je voda razlila v reki Šiok in Indus. Jezero, katero je zadrževal led, je dolgo devet milj, široko 1000 jardov in 25 čevljev globoko.

DOVOLJ ŽITA V RUSIJI

Moskva, Rusija, 29. avgusta. Po uradnih podatkih je prenehalo vsako pomanjkanje živeža v Rusiji, ker je letošnja žetev bogata in je že pospravljena 75 odstotkov.

MACHADO BO PRIPUŠČEN V KANADO

Montreal, Kanada, Kanadska vlada je po kablu sporočila governerju Bahamskih otokov, da dovoli izgnanemu kubanskemu predsedniku Machadu vstop v Kanado.

General Machado se bo najbrže odpeljal s kanadskim parnikom "Lady Rodney", ki se med potom v Kanado vstavi tudi na Bermudi.

Nassau, Bahama, 28. avgusta. Ker se bivši predsednik Machado boji za svoje življenje, se hoče kakor hitro mogoče odpeljati z Bahamskih otokov z aeroplanom ali pa s parnikom.

TOČA JE POBILA PAPEŽEVE KOKOŠI

Grad Gondolfo, Italija, 29. avgusta. — Na papeževem posestvu v Gondolfo je toča pobila 200 izmed 5000 kokoši. Kokoši so zalagale z jajci Vatikan, kjer porabilo po 300 jaje na dan. Nevihta je zelo poškodovala vrtove okoli papeževega gradu.

UČITELJICA MORA PLAČATI ZA MOŽA

Brighton, Anglija, 29. avgusta. Mrs. Rose Reid je učiteljica in služi $13.50 na teden. Njen mož je bil v vojni poškodovan in se nahaja v bolnišnici. Sodišče je razsodilo, da mora njegova žena plačevati za moževo vzdrževanje v bolnišnici po $3.50 na teden.

Mrs. Reid se je izgovarjala, da mora skrbeti za svojo 16 let staro hčer, ki se uči za učiteljico. Sodnik Bailey pa je rekel:

— Vaša hči naj gre služit.

PROSLAVA ZMAGE PRI TANNENBERGU

Nemška vlada je poklonila Hindenburgu novo posestvo.—Hindenburg je izkazal naklonjenost kajzerju.

Tannenberg, Vzhodna Pruska, 29. avgusta. — Da nemški predsednik Paul von Hindenburg pričakuje po svoji smrti v Nemčiji zopet cesarstvo, je razvidno iz njegovih besed, katere je izrekel, ko je sprejel v dar novo posestvo, ki meji na njegovo dosedanje posestvo v Neudecku.

— S spoštovanjem in hvaležnostjo misli na svojega cesarja, kralja in vladarja v tej uri, kakor mislim tudi na svoje umrle tovariše v orožju, ko se zahvaljujem za ta dar, — je rekel Hindenburg.

Te besede je Hindenburg govoril, potem ko je položil venec v spomin na Hindenburgovo veliko zmago nad rusko vojsko v svetovni vojni pri Tannenbergu. V avgustu 1914 je nemška vojska popolnoma uničila mnogo močnejšo rusko vojsko pod generalom Samsonovom.

Pruski ministrski predsednik stotnik Hermann Goering je predsedniku izročil tozadevne listine in kanceler Hitler je v svojem govoru izjavil, da je ta Hindenburgova posest prosta davkov za vse čase, dokler bodo gospodarili na njej moški potomci predsednika Hindenburga.

Hindenburg je bil v uniformi nemškega maršala, kar je bilo v velikem nasprotju s kanclerjem Hitlerjem in podkanclerjem von Papenom, ki sta bila v frakih.

V svojem govoru je med drugim rekel Hitler: — Dobrotljiva usoda je tudi naklonila meni, ki sem v svetovni vojni služil kot navaden vojak, da vam danes izrazim hvaležnost naroda.

Ruedesheim, Nemčija, 28. avgusta. — Kanceler Hitler se je iz Tannenberga pripeljal z aeroplanom in je v svojem govoru pred 150,000 ljudmi, izjavil, da mora biti Saar vrnjen Nemčiji.

Saar pokrajina je sedaj pod pokroviteljstvom Lige narodov in leta 1935 bo plebiscit odločil, ali bo premoga bogati okraj zopet pripadel Nemčiji, ali pa se bo združil s Francijo.

ŠTRAJKARICE SO BILE ARETIRANE

St. Louis, Mo., 29. avgusta. — 42 šivalk je bilo aretiranih, ker so piketirale pred neko tovarno, kjer šivalke niso hotele pustiti dela.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2—8578

MOLEYEV ODSTOP

Odstopu pomožnega državnega tajnika v splošnem ne prepisujejo posebne važnosti. Časopisje omeni tak dogodek le s par vrsticami.

Resignacija profesorja Raymonda Moleya je pa izzvala precejšnjo pozornost. Moley je bil namreč član takozvanega "možganskega trusta" ter eden najbolj vplivnih Rooseveltovih svetovalcev.

Takoj, ko se je izvedelo, da je Moley resigniral, so se začele pojavljati vesti, da v administraciji ne vlada več tisto soglasje kot je vladalo ob nastopu predsednika Roosevelta, ter da so se začeli med posameznimi člani Rooseveltovega kabineta pojavljati spori.

Nekateri so zatrjevali, da se je Moley sprl s svojim šefom, državnim tajnikom Cordellom Hullom ter da je imel predsednik težavno nalogo izbire: ali naj ostane Hull ali Moley?

Govorilo se je celo, da je hotel Moley na svetovni gospodarski konferenci potisniti Hulla v ozadje.

Koliko je resnice v teh govoricah, se najbrž nikdar ne bo moglo ugotoviti. Z ozirom na zunanjo politiko Združenih držav Hull in Moley preveč ne soglašata. Posebno glede tarifnega vprašanja imata vsak svoje posebne nazore. Že dolgo časa se je vedelo, da bo složno delovanje med njima skoro nemogoče.

To so sicer zelo važni razlogi, ki pa nikakor niso napotili Moleya k resignaciji.

On je pomagal predsedniku pri izdelavi načrtov za obnovo ameriškega gospodarstva. Najbrž je prišel do spoznanja, da njegova pomoč sedaj ni več potrebna in da mora skrbeti za svojo lastno bodočnost.

Plača, ki jo je imel kot državni podtajnik, je le malenkostna v primeri s plačo, ki jo bo imel kot urednik Astorjevega lista.

Predsednik je bil izbral Moleya za svojega sodelavca in ga postavil na čelo takozvanemu 'možganskemu trustu'. Ta označba ni bila prav posebno srečno izbrana, kajti pri nekaterih je vzbujala vtis, da vodi usodo ameriškega naroda par profesorjev, zbranih okrog Roosevelta.

Sedaj, ko je Moley izstopil iz "možganskega trusta", bo imel narod priliko prepričati se, da gre vse lepo in v redu naprej tudi brez Moleyevega sodelovanja.

Noben posameznik se ne sme smatrati za več kot je celota.

Stroj le tedaj uspešno obratuje, če se vsako manjkajoče kolo takoj pravilno nadomesti.

Profesor Moley je izkazal deželi dobro delo in povsem zasluži zahvalo, ki mu jo je izrekel predsednik o priliki njegove resignacije. Tudi kot časnikar bo lahko dosti koristil splošnosti.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	$ 4.40	Lir 100	$ 8.50
Din 300	$ 6.50	Lir 200	$16.50
Din 400	$ 8.55	Lir 300	$24.75
Din 500	$ 10.60	Lir 400	$32.80
Din 1000	$ 21.—	Lir 500	$41.—
Din 5000	$103.25	Lir 1000	$81.50

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo $5.00 morate poslati ..... $ 5.75
" " $10.00 " " $10.85
" " $15.00 " " ..... $16.—
" " $20.00 " " ..... $21.—
" " $40.00 " " $41.25
" " $50.00 " " $51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

V Ljubljanici utonil.

Ob vročih poletnih dneh, ko Močilnik usahne, ko je temno žetovje skoraj prazno in ko zelena Ljubija sanja svoje tihe sanje globoko pod vrbami, upade Ljubljanica za cel seženj in ošabna Vrhničanka je samo še potok. Ves levi del struge je samo bel prod... — Tako pravi naš rojak Ivan Cankar, kako je poleti glede Ljubljanice. In vendar je bila za mladega osemletnega Antona Žitko, po domače Štefinovega Tončka, usodna. Kopat se je šel v Ljubljanico v Verdu pri Hrenovi turbini. Imel je prikladen čolnič, v katerem se je vozil. Nenadoma je zavozil v neki vrtinec in "ošabna Vrhničanka" ga je potegnila v globino, kjer je pustil svoje mlado življenje. Seveda so ga skušali reševalci poteguiti ven, a pomoč je bila prepozna. Dobili so samo še mrtvo truplo, ki so ga pripeljali na dom v Verd.

Rimske najdbe.

Ptuj je znan kot staro rimsko mesto pod imenom "Petovio", kjer naletnjo še vedno na znamenite rimske izkopine, posebno pa v okolici. Tako so prve dni julija izkopali na Vičavi pri Ptuju pri kopanju temeljev za vilo, ki jo zida šolski upravitelj Cenčič iz Rogatca, približno poldrugi meter v tleh odlomek votivnega kamna z interesantnim napisom. Votivni kamen je dal postaviti po pismenkah sodeč v tretjem stoletju po Kr. neki "speculator" t. j. administrativni častnik X. legije Antoniniana. Na žalost ime božanstva ni ohranjeno, od dedikanta pa je čitljivo samo ime Paetus. Deseta legija Antoniniana se je nahajala v začetku tretjega stoletja v Vindoboni (Dunaj). Bržčas je bil speculator Paetus delegiran v kaki vojaški misiji. Ob tej priliki je postavil žrtvenik, kakor sam piše, ker je bil rešen iz velikih in pogostih nesreč po božanstvu, kateremu je v zahvalo postavil žrtvenik.

V kratkem bodo pričeli z izkopavanjem starokrščanske cerkve v sredi mesta tik prostijske cerkve. Na zidovja so naleteli že lansko jesen, toda izkopavanje so morali takrat opustiti radi pomanjkanja denarnih sredstev. Izkopavanja bo vodil dr. Abramič.

Z zakladom ni nič.

Kopanje za zlatim zakladom v Trbovljah ni uspelo. Ker še tudi v globini tri in pol metra ni bilo nobenega sledu, sta Lewin in Erman delo ustavila, češ da bosta pozneje nadaljevala, ko vse bolj temeljito pripravita, ker kaže, da bo treba kopati do večje globine. Z akcijo Lewina sa oživeli spomini na stara sporočila o zakopanih zakladih. Tako je bil Lewin naprošen, da je šel še na druge kraje iskat zakladov, a šibica je nepovoljno reagirala, da je moral izjaviti, da z zaželjenim bogastvom ni nič. Tako je minila senzacija z zlatim zakladom brez večjih posledic. Zadovoljni so najbolj tisti, ki so za Lewina izvršili kako delo, ker so bili za vse dobro plačani. Firbec pa je tudi prišel na svoj račun.

Nezgoda romarjev.

Neki posestnik iz Tunjic se je 6. avgusta ob dveh zjutraj odpravil s svojo družino z doma na Brezje. Na vozu je sedelo 7 oseb: 2 moška, 3 ženske in dvoje otrok. Konj, katerega je vodil 50-letni gospodar, se je na vrhu klanca na tunjiški cesti iz nezneanega vzroka splašil in jo v velikanskem diru ubral po strmini. Gospodar ga ni mogel zadržati in ker se je bal, da se me bi konj zaletel v kako drevo, je skočil z voza v nadi, da bo potem lažje obdržal zdivjano žival. Padel pa je tako nesrečno, da se je močno udaril na nogo in ni mogel naprej. Tudi dve ženski in moški so se poskušali rešiti z voza, pri skoku pa so se vsi več ali manj poškodovali. Na vozu sta ostala oba otroka in starejša ženska, ki se ni upala skočiti z voza. Konj je drvel po vsem grabnu na glavni trg in naprej po Šutni. Prestrašena otroka in starka so na ves glas vpili na vozu na pomoč, da so meščani ob nenavadnem kriku v zgodnji jutranji uri prihiteli k oknu pogledat, kaj pomeni to klicanje na pomoč. Videli so, kako drvi konj po cesti in vsi so s strahom pričakovali, kdaj se bo zaletel v kako hišo. Na Šutni sta stekla za vozom dva meščana in pa mestni stražnik. Upali so, da se jim bo posrečilo prijati za vajeti, ki so se vlekle po tleh in ustaviti voz, na katerem so v velikem strahu vpili na pomoč otroci.

Pri Rodetovi restavraciji pred kolodvorom je voz zadel ob kostanj in se nekoliko poškodoval, konj pa je obstal kakor ukopan.

Trojica na vozu se je oddahnila, prav tako pa tudi oba meščana in stražnik, ko so videli, da je nevarna dirka tako srečno končala. Ko so zvedeli, da so štirje že skočili z voza, so se podali na tunjiško cesto, kjer so jih našli z lažjimi poškodbami. Najhuje je bil pač poškodovan gospodar, ki je prvi skočil z voza. Vse so odvedli k zdravniku dr. Puelju, ki jih je obvezal, nakar so se mesto na Brezje morali vrniti domov. Imeli so veliko srečo, da so se tako poceni rešili iz nevarnosti.

Tragedija starega prevžitkarja.

Prevžitkarji so siromaki. Vse življenje so garali in se trudili, ko pa izroče posestvo v druge roke in se umaknejo v kot, se začenja ponavadi žaloigra, ki dostikrat privede do sličnih žalostnih zaključkov in slučajev, kakor se je obravnaval pred tukajšnjim okrožnim sodiščem, pred senatom trojice. Radi umora sta se zagovarjala mesarski pomočnik Alojz Polanec in posestniški sin Leopold Zorčič, oba iz Trnovskega vrha pri Ptuju. Ozadje žalostnega dogodka, ki je obojico spravil na zatožno klop, riše obtožnica sledeče:

V Trnovskem vrhu je imel Franc Bezjak posestvo, ki ga je izročil leta 1920 svoji omoženi hčerki. Nova lastnika pa sta tako gospodarila, da sta spravila posestvo že leta 1923 na boben. Kupil ga je Anton Zorčič, prvotnemu lastniku Bezjaku pa je ostal le skromen prevžitek v viničariji. Radi tega prevžitka so se začeli med novim lastnikom in Bezjakom kmalu prepiri in celo tožbe. Bezjak je tožil Zorčiča za izpjolnitev obveznosti. Sovraštvo je stalno naraščalo. Dne 21. aprila t. l. so Zorčevi kopali v vinogradu, nazadnje pa so se zvečer zbrali v viničariji, kjer je stanoval Bezjak. Sčasoma so se kopači razšli, ostali so pri Bezjaku le Zorčičev sin Leopold, ki je pohabljen, mesarski pomočnik Polanec in Zorčičeva sestra Marija. Leopold Zorčič se je v pijanosti začel prepirati s prevžitkarjem. V teku prepira je Polanec odšel, vrnil pa se je kmalu nazaj ter se vmešal v spor. Zasadil je dolg mesarski nož, ki ga je imel za škornjem, v mizo, nato pa zgrabil Bezjaka ter ga z vso močjo vrgel na posteljo. Držal ga je za vrat in davil, obenem pa je poklical Zorčiča: "Hodi pomagat starega klat". Ta si ni dal dvakrat reči, odprl je žepni nož ter ga vbadal v Bezjaka. Tedaj je še Polanec segel po mesarskem nožu in oba sta mesarila nesrečno žrtev. Grozovito klanje je trajalo kake pol ure, nato pa sta ugasila luč, pustila nesrečnega Bezjaka razmesarjenega na postelji ter odšla v temo. Drugo jutro so našli uboga žrtev mrtvo v postelji, razmesarjeno s strahovitimi ranami. Senatu je predsedoval dr. Tombak, prisednika pa sta bila podpredsednik okrož. sodišča dr. Pichler ter dr. Čemer. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Hojnik. Oba sta bila obsojena in sicer Polanec na 10 let, Zorčič pa na 8 let težke ječe.

Nočni napad.

Janez Zamuda, 46-letni posestnik iz Formina se je 7. avgusta vračal s košnje domov. Bilo je ponoči; neznan storilec pa ga je iz zasede napadel in udaril s kolom s tako silo, da je obležal nezavesten. Naslednjega jutra so ga našli ljudje nezavestnega in ga prepeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili smrtnonevarne poškodbe na glavi.

Strela je ubila posestnico.

Med hudim nalivom, grmenjem in bliskanjem je udarila strela v vas Dolnje Kamence. 50-letna posestnica Frančiška Drgančeva, ki se je hotela prepričati, če bo nevihta kmalu prestala, je šla k odprtemu oknu in pogledala na prosto. V tem hipu je šinila mimo okna strela, ki je posestnico pri priči usmrtila, slamnato streha pa užgala. Vaščani, ki so takoj prihiteli na kraj nesreče, so ogenj pogasili, mrtvo posestnico pa položili na mrtvaški oder.

Nesreča mariborskega profesorja Jalovca.

Karo Anton, profesor bogoslovja v mariborskem semenišču, se je podal v Julijske Alpe. Napravil je tudi na Jalovec, kamor je prispel v nedeljo zvečer, 8. avgusta zjutraj se je vračal z Jalovca. Na nekem mestu pa mu je pri sestopu spodrsnil pod nogami kamen, na katerega se je oprl. Profesor je padel 20 metrov globoko. Pri padcu se je poškodoal na glavi in obrazu, vrhu tega pa si je še zlomil desno roko.

Profesorja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer so ugotovili, da so njegove poškodbe sicer hude, vendar ne nevarne.

Nova postaja na kamniški progi.

Generalna direkcija državnih železnic je odredila, da se od 21. avgusta odpre na progi Ljubljana—Kamnik nova postaja za potniški promet Duplica. Potnikom se bodo izdajali vozni listki v vlaku in tudi voznina za prtljago se bo plačevala v vlaku.

Strela povzročila požar.

Ob priliki zadnjega neurja, ki je razsajalo po ptujski okolici, je strela udarila v hišo posestnika Franca Čerina v Trdobojcih, občina Gruškovje. Hiša je zgorela do zidovja; zgorelo je nekaj pohištva, obleka ter 8000 kg sena, ki je bilo zloženo v bližini. Škoda znaša okrog 28,000 Din in je krita le deloma z zavarovalnino.

VABILO NA VELIKI PIKNIK

katerega priredi

Slovenski Dom s Slovenskim Republikanskim Clubom v Pittsburgh, Penna.

DNE 4. SEPTEMBRA — LABOR DAY

NA LOCUST GROVE, WEST ETNA, PA.

KER BO TA PIKNIK V KORIST BLAGAJNE SLOVENSKEGA DOMA, SE VABI VSE ČLANSTVO ZBORUJOČE V SLOVENSKEM DOMU, DA DA SE GA UDELEŽI

Obenem vabimo tudi ostale Slovence in Slovenke kakor tudi brate Hrvate. Na razpolago bo topla pečenka. — Dobre pive gotovo ne bo manjkalo, pa tudi newyorčana ne.

IGRALA BO SLOVENSKA GODBA

Locust Grove vam je vsem dobro znana farma in je tudi blizu. Če bo mogoče, bomo preskrbeli par truckov, da vas odpeljajo na piknik.

Vstopnina 25c za osebo. — Za dobro postrežbo bo skrbel odbor.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Kot običajno vsako leto, priredi Slov. pevsko društvo "Slovan" svoj piknik kot zaključitev letošnje sezone piknikov za Greater New York in okolice. Da bo zaključitev tem boljša, si je "Slovan" izbral za ta piknik prostor na hribčku nad "Revnim Lazarjem". Piknik se bo vršil v nedeljo dne 10. septembra 1933.

Kot je že itak navada "Slovanova" bo tudi to pot preskrbljeno vse najboljše v vseh ozirih, tako da ne bo nobenemu žal, kdor se bo omenjenega piknika udeležil. "Slovan" pa bo zapel nekaj prav izbranih pesmi, katerih glas bo tem lepše zvenel v prosti naravi.

Vsi rojaki in rojakinje iz Greater New Yorka in okolice, ste tem potom prav uljudno vabljeni, da se omenjenega piknika v najobilnejšem številu udeležite!

Kličem vam nasvidenje v gozdiču na hribčku nad "Revnim Lazarjem", dne 10. septembra 1933.

Za slov. pevsko društvo "Slovan":
Antony Svet, tajnik.

Berberton, Ohio.

Dne 23. avgusta t. l. smo v Barbertonu imeli lepo priliko videti film "Triglavske strmine" v velikosti 9×12 čevljev, ki ga je kazala Mrs. Frances Taucher.

To lepo in zanimivo filmsko delo iz stare domovine je v resnici vredno, da si ga človek ogleda, posebno pa za tiste ljudi, ki so jim Triglavske strmine znane.

Mrs. Frances Taucher želim pri kazanju tega filma po slovenskih naselbinah popoln uspeh.

Poročevalec.

So. Norwalk, Conn.

Iz Chicaga so se vrnili Mrs. B. Pirnat ter Helen in Leo Pirnat, ter se pri tej priliki iskreno zahvaljujejo rojakom v Chicago in Waukegan, ki so jim šli tako lepo na roko. Posebno se zahvaljujejo Mrs. Jennie Stirn in družini ter Mrs. Ani Bostic in družini. Obiskali so tudi Lemont, Ill. in Mundelein, Ill.

Za časa njihove odsotnosti se je osnovalo tukaj pevsko društvo pečlarjev. John Pirnat je pel tenor, Louis Entingar bas, Joe Tičar pa solo. Dvakrat na teden so imeli pevske vaje. Ko se je Mrs. Pirnat vrnila, se je pa pevsko društvo razšlo.

Pozdrav!

Poročevalec.

NEČLOVEŠKE ŽRTVE V SUDANU

Med prebivalstvom v Sudanu so še danes vkljub prizadevanju misijonarjev v veljavi nečloveške navade. Ko je nekemu očetu zbolel otrok, se je šel oče obesit, češ da bo na ta način rešil otroka smrti. Ko je zbolela neka deklica, ki se je pripravljala na krst, je misijonar, da bi deklico krstil pred smrtjo, hitel na njen dom. Toda nasproti so mu priteklí domačini, rekoč, da je deklica že ozdravela, pač pa se je njena mati obesila. Zli duhovi da so zahtevali žrtev; da bi pa dekle ostalo živo, se jim je mati žrtvovala.

DRUŠTVA

ČE NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

Neki poročevalec pravi, da živi v neposredni bližini Wall Streeta v New Yorku postarna ženica, ki opravlja posebno obrt: Komu pade kak prah ali pesek v oči, gre k nji, in ona mu za par centov spretno vzame nadležno stvar iz očesa. S tem se ženica preživlja.

Na Wall Streetu je pa na tisoče ljudi, ki se preživljajo na baš nasproten način.

Težke tisočake služijo s tem, da mečejo lehkovernim ljudem pesek v oči.

*

Neki znanstvenik pravi: — Toliko časa ne bo miru na svetu, dokler ne bodo vsi narodi govorili en jezik.

Možak ima mogoče prav. Toda narodi si bodo še stotisočkrat v laseh, predno se bodo odločili, kateri jezik naj bo to.

*

On je klečal pred njo in jo prosil solznih oči:

— Za božjo voljo te prosim, osreči me! Stori me najsrečnejšega človeka na svetu. Sama dobro veš, koliko sem prestal v teh letih. Sedaj pa ne morem več in ne morem več. Vse noči očesa niti ne zatisnem.

Ona je stala pred njim lepa in ponosna. Niti iskrice usmiljenja ni bilo v njenih očeh.

On je nadalje moledoval: — Vse ti dam, kam imam, samo usliši mojo prošnjo. Delal bom od jutra do večera, trdo delal, samo da te zadovoljim. Torej prosim Te, bodi usmiljena, usliši me...

Šele tedaj se je nekaj zganilo v nji.

— Poročni urad je komaj dva bloka od tukaj — je nadaljeval. — Nič se ti ni treba napravljati. Jaz grem magari golorok. Gospodje na poročnem uradu poznajo take slučaje. Ne bodo nama zamerili. Pred sodnika bova stopila in rekla, da sva oba zadovoljna. Cerimonija bo v petih minutah končana. Vse stroške plačam jaz. Prosim Te, prosim Te...

Še malo se je obotavljala, slednjič se ga je pa usmilila in je šla ž njim.

Četrt ure pozneje je bil on najsrečnejši človek na svetu. Sodnik je namreč ugodil njuni prošnji in je razveljavil njun zakon.

*

Poznam fanta, ki je res fant, da mu ga ni para. Matere in hčere ga imajo enako rade. Dekleta se kar pulijo zanj. On je pa mrzel ter išče in izbira.

Zadnjič se mu je zdelo, da je nekaj pravega izbral. Zagledal se je v čvrsto dekle, polno lepote in življenja. Ona je vedela, da jo ima rad in je nestrpno čakala, kdaj ji bo kaj sprožil o ljubezni.

Nekega večera se je opogumil in ji rekel:

— Rad te imam. Po pravici ti povem, da te imam rad. In poročil bi se s teboj, če bi me hotela.

Ona mu je kar omahnila v naročje rekoč:

— Oh, tako se mi dopadeš, da bo najraje imela tri take kot si ti.

*

To je zgodba o žejnem rojaku, ki se je vrnil iz Amerike v domovino. V Ljubljani je šel v najboljšo restavracijo, sedel za mizo in naročil natakarju: — Liter vina.

Natakar se je priklonil in vprašal: — Kaj izvolite, gospod? Imamo cvička, vipavca, dalmatinca — črno in belo — istrijanca, metličana, viško vino, ljutomerca, rebulo, teran, refoško, prosekarja, porto, madejro, rizling in jeruzalemca.

Dragemu rojaku se je zgostila slina v ustih. Pred očmi se mu je zmeglilo. Od samih dobrot, ki jih je slišal, so ga navdale slabosti. Globoko je zasopel. — Otrajt, otrajt, — je vzdihnil — frakelj žganja zaenkrat, da bom prišel k sebi, potem bova pa naprej govorila...

*

Uljudnost je lepa čednost. Poznam pa kavalirja, ki je v tem pogledu vse prekosil. Iz pralnice so mu nosili teden za tednom raztrgano perilo. Dolgo časa je molče gledal in trpel, slednjič je pa pisal upravi pralnice nadvse uljudno pismo in ga zaključil z besedami:

— In ko boste v bodoče prali in likali moje perilo, Vas uljudno prosim, da pustite že vsaj malo srajce na rokavih.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

HENRI DUVERNOIS:

ČUDO

Nevihta se je razbesnela ob docela jasnem nebu.

Zajtrk je potekel povsem lepo. Gospod Latistien in njegova soproga Julija sta pila v svojem salonu kavo v družbi gospe Bedeuille, ene najlepših, najljubkejših in najbolj plavolasih ločenk. Doslej se je razvijal pogovor ob onih splošnih in obćih predmetih, ki se je treba nanje omejiti, če je prisotna tako občutljiva in tako razburljiva žena kot je Julija Latistien. Pogovarjali so se o počitnicah, o kepu iz vijoličaste svile, z zlatimi nitkami pretkane, ko ga je dala v modo velika krojačnica, o novem avtomobilskem tipu in o biserni ogrlici, ki jo je nedavno izgubila neka igralka. — Gospod Latisiten in Suzana Bedeuille sta se pogovarjala zelo živahno. Julijin molk se je zdel malone pritrjujoć. Vse je teklo lepo gladko. Po kavi so prišli na vrsto likerji in cigarete.

In konćno povzame besedo gospa Latistien.

"Hočem," izjavi odločno, "biserno ogrlico, tak nizek avto in vijoličast kep."

"Kralj je dejal: "Hočemo!" se pošali gospod Latistien.

"Skopuh!" sikne okna.

Ona obrnjena k povabljenki nadaljuje:

"Skop je kakor uš. Ne smej se, Suzana, ni se čemu. Zadrževala sem se ves čas zajtrka. Bolna sem od tega. Zdaj je bruhnilo na dan. Ali veš, kako se zove moj mož? Ni mu ime Avgust. Imenuje se — "Ne." Nisem še izrekla kake želje, vedno mi odgovori "Ne!" Čudim se, v resnici se čudim, da je mogoče živeti v neprestanem zanikovanju. Navadil se je pač zarana iz rodbine izhaja, kjer je zavračanje vsega prišlo že povsem v navado, tako da...."

"Naš grb je velik 'Ne'," zine gospod Latistien s poskušenim smehljajem. "Ali, Julija, pomisli vendar malo! Poglej mene! Jaz znam spraviti v sklad svoje želje s svojimi dohodki. Pa sem srečen."

Gospa Julija se grozeče dvigne.

"In jaz, — jaz sem nesrećna!"

"Ti še ne veš ne, kaj je to."

"Nesrećna—!"

"Suzana, prosim Vas, spravite jo k pameti!"

Gospod Latistien se izmuzne z nedosežno spretnostjo. Smukne do vrat, ne da bi ga bilo možno zadržati, in izgine ko kafra.

"Tako torej!" konča Julija. — "Hotela sem ga pograbiti od te strani in poizkusiti še to, — da bi ga morda bilo kaj sram pred tabo.... Nak! Ne poznam ga še. Ah, kako rada bi se ločila, če bi le mogla! A ničesar ne opustim, dokler se ne zgodi. Nocoj bova plesala. Vse razbijem, kar mi pride v roke. Pa bo vzdihoval, ko da so mu trenutki šteti. Saj je tako preveč navlake tu okoli, je bo vsaj nekaj manj. Tudi to je prav."

"No, torej," pripomni gospa Bedeuille, "pridobiti ga hočeš pač s silovitostjo. Tudi jaz sem hotela tako in verjemi mi, ta način ni dober. Opazovala sem te preje. Mislila sem: "Spustila se bo v jok, pa ga omeča!"

"Nikdar nisem jokala: z njim tudi ne začnem."

"Treba je znati jokati," jo uttavi gospa Bedeuille. "Kažeš se oblastno, kričiš. On misli, da ima moškega pred seboj in ti odgovori, kakor bi odgovoril moškemu. Prav gotovo smo me močnejše od moških in tudi vztrajnejše, a pokazati jim tega ne smemo, neumnica ti!"

"Ne znam jokati, na povelje," mrmra Julija, "in odkar mi je poginil psiček Do-misol, nisem še potočila solze."

Gospa Bedeuille skomizgne z rameni. Ko pa se prepriča, da ju nihče ne posluša, se nagne k svoji prijateljici in ji izda skrivnost. Nič da ni lažjega nego jokanje, če se ti zljubi. Treba je samo posnemati filmske igralke, ki dosezajo neverjeten uspeh s prav preprostim in prav nič nevarnem postopanjem: kaneš v očesni kot malo vode in malo glicerina; drgneš, oči se napolnijo s solzami, ki potem teko po licih....

"Prav lepo je videti," zagotavlja mlada Suzana, "ker ostaja nos nedotaknjen. Neki odvraten pisatelj je pač dejal: "Konec vsega je vedno — vsekavanje...." Pri tem se ti pa usekavati ni treba. In zagotavljam te, da to dobro de očem."

"Ali si poskusila?"

"Večkrat."

"Komaj čakam, da bi posnemala tudi jaz!"

Poskušnja je pokazala resnico.

In še ta večer ni našel gospod Latistien, ko se je vrnil domov, divje furije, ampak razžalošćeno ženo, ki so ji z blestećih oči polzele solze....

"Kaj se je zgodilo?" vzklikne prepaden. "Kaka slaba novica ?— Ah, že vem: najina mala psička Pistache...."

"Pistache je zdrava. Sobarica jo je odvedla na sprehod."

"Torej? Si nesrećna?"

"Vdajam se.... v usodo...."

"A ti jokaš!"

"Kaj za to...."

"Tega ne prenesem. Ne morem videti jokanja.... Razburja me... Mala mačica moja!.... Imela boš svoj kep, svoj avto in ogrlico.... Vse dobiš, kar hočeš.... A nasmej se!.... Ah smehljaš se.... Tako lep je ta tvoj nasmeh v solzah.... Grd človek sem.... Prosim te, odpusti mi!.... Počakaj!"

Gospod Latisiten poklekne, prime z obema rokama poslušno glavico svoje ženke in pobožno srkne debelo solzo, ki je pritekla na njenem licu. Potem pa zašepeta:

"Ne vem.... Prečudno je to.... Pravo čudo!.... Ta solza.... ta tvoja solza.... tako, tako sladka je bila...."

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

POVESTI in ROMANI

(Nadaljevanje.)

Slovenski pisatelji II. zv.: Potrezna povest, Moravške slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 2.50

Tigrovi zobje ..... 1.—
Tik za tronte ..... .70
Tatič, (Bevk), trd. vez. ..... .75
Tri indijanske povesti ..... .30
Tunel, soc. roman 1.20
Trenotki oddiha ..... .50
Turki pred Dunajem ..... .30
Tri legende o razpelu, trd. vez. ..... .65

Tisoč in ena noč:
I. zvezek 1.30
II. zvezek 1.40
III. zvezek 1.50
3 KNJIGE SKUPAJ 3.75

Tisoč in ena noč (Rape) ves. mala izdaja ..... 1.—
Ugrabljeni milijonar 1.20
V krempljih inkvizicije 1.30
V robstvu (Matičič) 1.25
V gorskem zakotju ..... .35

V oklepajaku okrog sveta:
1. del ..... .90
2. del ..... .90
OBA SKUPAJ 1.60

Veliki inkvizitor ..... 1.—
Vera (Waldova), broš. ..... .35

Vojska na Balkanu, s slikami ..... .25

Vrtnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano ..... .75
broširano ..... .60

Velik spokornik in druge povesti ..... 1.—
trdo vezano 1.25

Vojni, mir ali poganstvo, 1. zv. ..... .35
V pustiv je šla, III. zv. ..... .35
Valentin Vodnika izbrani spisi ..... .30
Vodnik svojemu narodu ..... .35
Vodnikova pratika l. 1927 ..... .50
Vodnikova pratika l. 1928 ..... .50
Vodniki in preporoki ..... .60
Zadnji gosti ..... .50
Zadnje dnevi nemrnega kralja ..... .60
Za krajcar, povest ..... .25
Zadnje tihotne vojska ..... .75
Zakleje grajske, vez. ..... .70
Zgodovina o krščanski deveklici ..... .50

Zmaj iz Bosne ..... .70
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Aleševec, 3. zv. skupaj 1.50
Zlatokopi ..... .20
Ženini naše Kopmelje ..... .45
Zmote in konec gdč. Pavle ..... .45

Zbirka narodnih pripovedk:
I. del ..... .60
II. del ..... .60
Znamenje štirih (Doyle) ..... .50
Zgodovinske anekdote ..... .30
Z ognjem in mečem ..... 3.—
Zločin in kazen:
I. in II. zvezek ..... 1.—
vezana 1.25
Zgodbe Napoleonovega huzarja ..... .60
vezana ..... .80
Zgodbe zdravnika Muzulka ..... .70
Zlati pantar ..... .90

ZBIRKA SLOVENSKIH POVESTI

1. zv. Vojnomir ali poganstvo ..... .35
2. zv. Hudo brezdno ..... .35
3. zv. Vesele povesti ..... .35
4. zv. Povesti in slike ..... .35
5. zv. Študent naj bo. — Naš vsakdanji kruh ..... .25

SPISI ZA MLADINO
(GANGL)

3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ..... .50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti ..... .50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat ..... .50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti ..... .50

IGRE

Beneški trgovec, Igrokaz v 5. dejanj .50
Cyran de Bergerac. Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70
Eneja, drama v 4. dej. ..... .60
Gospa z morja, 5. dej. ..... .75
Leksing Šelezniem, 3. dej. ..... .50
Marta, Semenj v Richmondu, 4. dejanja ..... .30
Ob vojski, Igrokaz v štirih slikah ..... .30
Tončkove sajne na Miklavžev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih ..... .60
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek). vez. ..... .45
Revizor, 5. dejanj, trda vezana ..... .75
Za križ in svobodo, igrokaz v 5. dejanjih ..... .35

Ljudski oder:
4. zv. Tihotapec, 5. dejanj ..... .60
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja ..... .60

Zbirka ljudskih iger:
3. snopič. Miin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje ..... .60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok ..... .30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, Materin blagoslov ..... .30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža ..... .30
20. snopič. Sv. Just: Ljubezen Marijinega otroka ..... .30

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide ..... .30
broširano ..... .20
Azazel, trdo vez. ..... 1.—
Balade in romance, trda vez 1.25
Bob za mladi zob, trda vez ..... .40
Kraguljski (Utva) ..... .65
trdo vezano ..... .80
Moje obzorje, (Gangl) 1.25
Narcis (Gruden), broš. ..... .30
Primorske pesmi, (Gruden), vez. ..... .35
Sijutne (Albreht), broš. ..... .30
Poborske pesmi (Glaser), broš. ..... .30
Oton Zupančič: Ste ugnali ..... .50
Vijolica, Pesmi za mladost ..... .60
Zvončki, Zbirka pesmi za slovensko mladino. Trdo vezano ..... .80
Historeg, povišion. trda. vez. ..... .60

ROMAN

"PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

CENA $1.35

(2 KNJIGI)

V zalogi ga ima

KNJIGARNA GLAS NARODA

216 West 18th Street

New York, N. Y.

BEG SVEČENKA-BOGA

Holandski listi poročajo o neverjetnem gibanju, ki se je začelo v buddhističnih vrstah na azijskem ozemlju.

Zmešnjave na Kitajskem, nemiri v Indiji, oživljeni nacionalizem v holandsko indijski kolonialni državi so povzročili širom Azije silno napetost, ki povzroča velike skrbi tudi evropskim državam.

Pančen-lama, duhovnik-bog, najskrivnostnejša figura Azije, je zapustil svoj samostan v visokem Tibetu ter se podal na poziv kitajskih buddhistov v Peking, da prevzame tam vodstvo vseh buddhističnih vernikov na zemlji. Tako je Pančen-lama prvič v zgodovini lamaizma prelomil z načelom dvojnega papeštva, kajti Dalaj-lama vodi pri vernikih Buddhe posvetno in politično oblast. Pančem-lama pa je duhovni oče in gospod.

Nedavno je prišla k Pančen-lami v Tibet delegacija kitajskih dijakov. Odposlanstvo se je javilo na dvoru mongolskega kneza v vzhodnem Sunitu, kjer se je mudil Pančenlama in je prosilo najvišjega duhovnega predstavnika buddhističnih vernikov, naj pride v Peking, da reši Kitajsko pretečega pogina. Ta korak je zelo dalekosežnega pomena in kaže, da so vsi azijski buddhisti priznali Pančenlamo za svojega vrhovnega poglavarja. Narodi in plemena Daljnega vzhoda žive zaradi tega v nekakšni vročici in pričakujejo, da se bo Buddha nanovo učlovečil.

V prestolni dvorani nekdanje cesarske palače v Pekingu, kjer je, kakor veli buddhistična tradicija, središče sveta, je sprejel Pančenlama na stotisoče vernikov iz vseh dežel nebeškega carstva, iz Mongolije in Mandžurije. Med velikimi svečanostmi, katerih se je udeležilo nešteto buddhističnih svečenikov iz vseh dežel v najrazkošnejših oblačilih, je navzel Pančen-lama novo podobo.

Prerodil se je v "Amitabho", Buddho sedanje svetovne dobe, ki so mu pokorne vse sile v nebesih in na zemlji. Prost sleherne materije, bo najčistejši bog "Amitabho" očistil in odrešil svet.

Amsterdamski "Telegraf" napoveduje, da stoji Daljni vzhod pred duhovno obnovo, ki lahko pomeni novo dobo v svetovni zgodovini.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

32

Nesrečnica je kmalu zopet omahnila nazaj v svojo sramoto.

Zadostovalo je, da je brezsrčni, nenasitni in razuzdani lopov pogledal svoji žrtvi naravnost v oči, pa je bil takoj zlomljen ves njen odpor.

To pot se je pa vendar zdelo, da bo premagala usodno strast. Tik pred krčmarjevim pragom je naglo obstala. In vso ogorčena je vzkliknila:

— Ne, ne grem v ta brlog! Dovolj je tega, da sem prišla do vrat. Hotela sem oditi, pa sem proti svoji volji čutila, kako me žene njegova volja.. k njemu.. toda moja volja je kljub temu zmagala. Nočem ga več videti!... Nikoli več, nikoli več!... ga nočem videti!

In že je bila zopet sredi ulice. Toda gorje — znova je obstala! Dve nasprotujoči si čustvi sta se borili v njenem srcu: zdrava pamet ji je prigovarjala: Zbeži, nesrečnica! Ljubezen ali bolje rečeno strast ji je pa klicala: Ostani!

Toda boj ni trajal dolgo. Vedno glasnejše petje, ki se je razlegalo iz krčme, ji je vrnilo trdno voljo in moči, ki so jo že zapuščale.

— Le prepevaj, podlež! — je zamrmrala sama pri sebi, — le prepevaj in pozabljaj na tisto, ki si ji uničil srce in zastrupil življenje, tako da ji preostaja zdaj samo smrt, če se te hoče rešiti. O da bi te dosegel moj zadnji krik kot prokletstvo!

Siroti sta imeli preveč svojih skrbi, da bi se mogli zanimati še za to nesrečnico, čeprav je bila samo nekaj korakov od klopi, ko je hotela proti krčmi.

Poleg tega je pa Luiza neprestano vpraševala Henriko, kaj vidi in če je Martin že prišel.

— Gospoda Martina ni od nikoder, — je odgovarjala Henrika, — pač je pa tu blizu mlada žena, ki se mi zdi njeno vedenje čudno; bleda je in prepadena tako, da se mora človeku smiliti.

Henrika je mislila Marjano, ki je omahnila vsa izčrpana na prizidek nekaj korakov od klopi, kamor je bila Luiza zopet sedla.

— Ah, bože moj, — je dejala Henrika, — človek bi mislil, da je bolna.

— Pomagati bi ji morali... Vprašaj jo, draga sestra, kaj ji je. Morda se bo pa dalo storiti kaj za njo.

Henrika se je približala Marjani, pa je bila v zadregi; saj je človeku vedno neprodno, če ponuja svoje usluge nekomu, ki ga ne pozna in ki ničesar od njega ne zahteva.

Vendar se je pa odločila.

— Gospa, zdi se mi, da ste zelo utrujeni in da hudo trpite.

Nobenega odgovora.

— Morda potrebujete pomoči, podpore, — je nadaljevala Henrika prijazno.

— Ničesar ne potrebujem! — je odgovorila Marjana tako kratko in osorno, da je Luiza naglo vstala in stopila k Henriki.

— V tem glasu je nekaj otožnega in grenkega, — je dejala sestri.

— Beda ima tudi svoj ponos, — je zašepetala Henrika.

— Že mogoče, — je nadaljevala Luiza, — toda tu gre za nekaj drugega, za silno bolest, za moralne muke... Joče, če se ne motim.

— Da... da! Debele solze ji teko po licih.

— Stopi k nji, sestra, poskusi zvedeti, kaj jo teži.

— Gospa, — je dejala Henrika, — poglejte, kdo govori z vami, in zaupajte nama. Bogati nisva, toda če bi vama mogli pomagati...

— Saj sem vam že povedala, da ničesar ne potrebujem, ker so bolečine, ki se ne dajo ublažiti, muke, ki jim ni leka, ker... konćno...

Obmolknila je; Luiza je izgovorila njeno misel do konca.

— Ker ste hoteli umreti!

— Kdo je vam to povedal? — je vprašala Marjana začudeno.

— Razumela sem to, čutila sem to, ko sem vas slišala govoriti. Mi slepci, ki nam pozornosti ne moti noben zunanji predmet, prisluškujemo z dušo in s srcem, a moje srce je čutilo bolestne utripe vašega.

— Povejte nama, kaj vas teži, — se je oglasila Henrika, — morda se nama posreči olajšati vam gorje.

Marjana je presenećeno gledala zdaj eno, zdaj drugo sestro. Saj tako redko naletimo na ljudi, ki uganejo naše trpljenje in ga skušajo lajšati, še predno smo jih prosili, naj to store.

Iskrena, neprisiljena plemenitost teh dveh deklet in njun sladki, nežni glas jo je takoj pomiril.

Sramovala se je skoraj vpričo teh dveh nedolžnih in poštenih deklet. In vendar ni mogla premagati želje, ki jo je silila stisniti obema roko.

— Ah, kako dobri sta! — je dejala, — še nikoli me nista videli, pa se vama vendar smilim in pomagati mi hočeta.

Povesila je glavo in pripomnila:

— Toda bolje bi bilo, da bi se ne bile nikoli srečale!...

In obrnila se je, hoteč naglo oditi. Henrika jo je hotela zadržati, toda nesrećnica se ji je iztrgala in zaklicala vsa iz sebe:

— Ah, pustite me! Nikar me ne odvračajte od usodne misli, ki me žene tja... tja...

In z roko je pokazala na most.

— Ne, ne ostanite! Za božjo voljo vas prosim, bodite pametni! — je vzkliknila Henrika in jo prijela za ramo.

Marjana se je upirala in napenjala vse sile, da bi se ji iztrgala iz rok.

— Zamislite se nad tem, kar nameravate storiti. Samomor je zločin! — jo je svarila Henrika.

— Ki ga bog nikomur ne odpusti, — je pripomnila slepa, držeč Marjano krepko za roko.

Marjana je znova poskusila iztrgati se sestrama iz rok.

— Saj ne vesta! — je vzkliknila vsa iz sebe, — da sem ničevrednica, podla, grešna duša, ki ni vredna usmiljenja! Saj ne vesta, da me zasleduje straža, da me lahko vsak hip izsledi in aretira!...

— Vas aretira?

— Da, aretira me lahko, vama pravim, ker ne bom imela več moči, da bi pobegnila, kakor sem prvič...

— Zakaj vas pa zasledujejo? — je vprašala Henrika prestrašeno.

— Kaj ste storili? — je vprašala slepa.

O, tega vama ne morem povedati, nimam dovolj poguma; kako bi mogla povedati kaj takšnega vama, dobrima dušama, ki ne vesta, kako more biti človek dovolj slab in dovolj strahopeten, da podleže tako nečastno.

Marjana je povesila oči in zašepetala:

— Kradla sem!

Henrika in Luiza sta prestrašeno kriknili.

— Da, — je nadaljevala Marjana nekoliko živahneje, — to je roka zločinke, ki jo stiskata v svojih dlaneh... Ah, nisem vama povedala, da se zanimata za nevredno bitje... Takoj bi vama bila morala priznati vso resnico. Zaklicati bi vama bila morala: Pustita me umreti, da nidem ječi, ki me čaka, da se otresem vpliva podleža, ki me je prisilil storiti grd zločin, kajti če bi vedeli...

(Dalje prihodnjič)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Gospa REGINA

Roman iz življenja

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

18

Regina vzame sliko in vidi plemenito oblikovan in duhovit ženski obraz.

— Vaša mati je mrtva?

— Da, milostljiva gospa — drugače bi se bilo moje življenje drugače obrnilo.

Nato pa jima prične pripovedovati. Njegov glas je bil spočetka hripav in tih; težko so mu prihajale besede skozi ustnice. Toda bolj in bolj se mu razveže jezik.

— Mogoče ne boste razumeli, gospoda, kaj pomeni za mene, da ste se tako velikodušno zavzeli za mene. Že več let ni z menoj nit kdo govoril tako prijazno kot vi sedaj. Postal sem zakrnjen in čmeren ter sem se vedno bolj potapljal v jezo in mržnjo do vsega. Kaj sem moral vse zatajiti da sem postal to, kakoršen sem sedaj, ne more nikdo razumeti. Zadušiti sem moral ves svoj ponos, kakor kakega sovražnika, ki mi je hotel vzeti življenje. Kajti mnogokrat se mi je zdelo lažje usmrtiti se, kot pa premagati moj ponos. Za celi svet ne bi nikomur povedal, kaj me je pregnalo iz domovine in kaj me je grizlo v srcu. Proti vam pa mi gre vse lažje preko jezika, četudi mi je še vedno nekoliko težko. Vsled vaše dobrote in vašega sočutja se mi je stopil ves odpor in čutim, da me boste razumeli.

— Že je dve leti, ko sem zapustil domovino. Kar takoj vam povem najhujše — moj oče me je pognal iz hiše — toda pri Bogu, pri spominu na mojo nepozabno mater, s tem mi je bila storjena krivica, navzlic temu — da — navzlic temu, da sem dvignil roko proti svojemu očetu.

Tom preneha, ker je opazil, kako se je Regina zganila in pritisnila k sebi otroka, ki je usmiljeno gledal v njegov obraz.

— Zakaj je stric Tom tako žalosten, mama? — vpraša Uršika tiho.

Regina pritisne njeno glavo na prsi in pravi:

— Bodi tiho, Uršika; nekaj nam hoče povedati in ne smeš motiti.

Tom globoko dahne, nato pa nadaljuje:

— Zganili ste se, milostljiva gospa, ker sem dvignil roko proti svojemu očetu. Povedati vam hočem, kako je prišlo do tega. Moj oče je bil, predno je poročil mojo mater, že enkrat poročen. Iz njegovega prvega zakona je bil moj polbrat Kurt. Deset let je starejši kot jaz — mojo mater je sovražil od prvega dneva, ko je prišla v hišo mojega očeta, kot more le kdo koga sovražiti. Tudi mene je od prvega trenutka, ko sem prišel na svet, ravno tako sovražil, kar je še kot otrok preračunal in si zatepel v svoje misli, da ga bomo prikrajšali za njegovo dedščino. In čim starejši je bil, tem bolj se mu je zagrizlo sovraštvo v njegovo srce proti nama.

— Moj oče je svojega prvega sina ljubil nad vse; bil je popolnoma pod njegovim vplivom, tako da pozneje nisem nikdar mogel razumeti, kako se je mogel odločiti do drugega zakona. Moj brat je imel še kot deček zelo trdno voljo, da si je tudi podjarmil voljo mojega očeta.

— Moj brat je takoj spočetka kazal tako jezo proti moji materi, da je obupala, da bi kdaj mogla pridobiti tega otroka za sebe, pa če se je še toliko potrudila. Ko sem bil po dveh letih zakona rojen jaz, je Kurt kazal tudi proti meni svojo mržnjo. In tega ni prav nič prikrival. In tako ga je moja mati nekega dne, ko je na moje vpitje prihitela k meni, zalotila, ko je stal pred mojo postelio in me z velikim ključem tolkel po glavi. Ko mu jezno iztrga ključ iz rok in ga vpraša, zakaj je to storil, ji odgovori jezno: — Ubiti ga hočem.

— Takrat je moj oče mojega brata prvikrat in zadnjikrat pretepel, ko mu je mati to povedala. Nato je opustil misel, da bi me ubil, toda jeza proti materi in proti meni se mu je vedno bolj zajedala v njegovo dušo.

— Moj oče je napravil veliko napako, da mu je s svojim obnašanjem pokazal, da mu je žal, da ga je kaznoval. To mi je pozneje povedala moja mati. Kurta je pač ljubil nad vse in je bil preslab, da bi ga oviral pri njegovi volji.

— Ko je Kurt dorastel, je znal svoje čute do naju bolj prikrivati. Na videz se je obnašal proti nama prijazno. Posebno v prisotnosti očeta je hlinil svojo prijaznost, četudi je nama skrivaj prizadel marsikaj hudega. Ako se je mati zaradi tega pritožila pri očetu, se je oče razjezil na njo in na mene in je vprašal, kaj še hočeva; saj je Kurt vendar tako ljubezniv in prijazen proti nama in naj vendar ne gleda na vsako malenkost. Kakšne so bile te malenkosti, nočem tukaj mazkladati, kajti bilo bi preobširno; dovolj, moja mati se ni nikdar mogla otresti bojazni, da se moj brat ne bi bal niti zločina, da bi naju spravil s poti. Ta neprestani strah je bil pač povod za njeno srčno bolezen, ali pa je bila ta njena bolezen s tem še povečana.

Tako je poteklo leto za letom in na ta čas imam samo spomin, kot da visi nad materjo in nad menoj kaka nevarnost. Kako se je Kurtu posrečilo odtujiti očeta od moje matere in od mene, da se je komaj za naju še menil, tega ne vem. Prav gotovo je deloval z najbolj zaničevanja vrednimi sredstvi. Nekoč, ko sem bil star nekako dvanajst let, sem slučajno slišal brata, ko je rekel očetu: — Loči se od te žene; saj si vendar že enkrat prepričan, da te je poročila samo zaradi tvojega bogastva.

K temu moram pripomniti, da je bil moj oče zelo bogat, najbogatejši veleposestnik svojega okraja. Poleg obsežnega posestva je imel tudi tovarno za sladkor in tovarno za konzerve. Prej je večkrat govoril, da bo moj brat po njegovi smrti dobil glavno posestvo s sladkorno tovarno, jaz pa bi dobil manjše posestvo s konzervno tovarno. Pripomniti moram, da je Kurtova mati prinesla v zakon večje posestvo, sicer v zelo slabem stanju in s precejšnjim dolgom. Ta dolg je moj oče plačal ter je posestvo zopet dvignil. Meni se je zdelo popolnoma razumljivo, da mora moj brat kot prvorojenec dobiti večji delež in v tem nisem videl nikake krivice svojega očeta. Kurt pa je bil nevoščljiv, da bi jaz dobil kako doto, ker bi najrajši imel vse sam. Čim starejši in razumnejši sem postajal, toliko jasneše sem spoznal, da je Kurt samo zaradi tega tako ruval proti moji materi in proti meni, ker je hotel očeta do tega pripraviti, da me oče odpravi kolikor mogoče z majhnim deležem. Za vsako ceno je hotel saj to doseči da bi bilo enkrat večje posestvo popolnoma njegova last, nato pa da bi še od ostalega očetovega premoženja zopet dobil večji del sam. Kajti zopet sem ga nekoč slišal, ko je rekel očetu: — To posestvo je vendar bilo moje matere, medtem ko Tomova mati ni prinesla v zakon ničesar, zato bi bilo krivično, ako bi pri razdelitvi dote dal meni samo to posestvo, ki mi že itak pripade po moji materi.

Posledica tega razgovora je bila, da je moj oče Kurtu obljubil še konzervno tovarno, ki je ravno tedaj pričela lepo napredovati. Vsled tega bi imel jaz dobiti samo ostalo malo posestvo.

(Dalje prihodnjič.)

NEMČIJA BOJKOTIRA ANGLEŠKE PARNIKE

V nizu gospodarskih ukrepov, ki jih je v zadnjem času izdala nemška vlada, je izšel tudi odlok, ki zabranjuje nemškim državljanom in nemškim podjetjem, da bi se pri pomorskih potovanjih ali pri pošiljanju blaga po ladjah posluževali katerihkoli inozemskih parnikov. Vsak nemški državljan mora pred nastopom potovanja javiti policijski oblasti, kam bo potoval in policijska oblast mu določi, katere poti se sme poslužiti in na katerem nemškem parniku sme potovati. Ta odlok ima očividno dva namena. V prvi vrsti hoče narodno-socijalistični režim forsirati in protežirati na ta način one nemške paroplovne družbe, ki podpirajo Hitlerjevo vlado, na drugi strani pa onemogočiti konkurenco inozemskih paroplovnih družb domačim podjetjem. Odlok nemške vlade je v prvi vrsti prizadel angleško paroplovbo, kateri so sedaj v Nemčiji popolnoma onemogočeni vsi posli. Več angleških zastopstev je že moralo zapreti svoje poslovalnice v Nemčiji, ker že par tednov nimajo prav nobenega posla.

V angleških krogih je izzval ukrep nemške vlade veliko ogorčenje. Z zadevo se bavijo ne samo prizadeti gospodarski krogi, marveč tudi zunanje ministrstvo, ker smatrajo, da je Nemčija v tem kršila določbe nemško-angleške trgovinske pogodbe. Angleško poslaništvo v Berlinu je podalo o tem obširno službeno poročilo, ki ugotavlja, da je ta ukrep nemške vlade naperjen direktno proti Angliji. Ker to ni prvi primer — Nemčija je tudi z raznimi carinskimi ukrepi silno škodovala angleški zunanji trgovini — zbira sedaj zunanje ministrstvo vse to gradivo in v poučenih krogih zatrjujejo, da namerava odrediti angleška vlada v najkrajšem času zelo učinkovite represalije. S strani angl. paroplovnih družb je bil vladi stavljen predlog, naj se nemškim ladjam prepove vsak pristanek v angleških lukah, tako v Angliji, kakor v vseh njenih kolonijah, kar bi nemško konkurenco v izdati meri paraliziralo. Angleški listi ogorčeno komentirajo to politiko Nemčije in poudarjajo, da je Nemčija s tem izzivalnom postopanjem izgubila v angleški javnosti poslednje simpatije.

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane $7. V Italijo lista ne pošiljamo.

NEIZPOLNJIVA NALOGA

Pariška akademija znanosti je morala že tretjič odgoditi razdelitev nagrade 100,000 frankov, ker ni bilo zanjo nobenega kandidata. Nagrado je ustanovil Guzman za tistega, "ki bi našel sredstvo, za sporazumevanje s kako drugo zvezdo". Akademija je zdaj pogoje izpremnila tako, da l. 1935. dobi nagrado 500,000 frankov, "kdor bo dosegel resen znanstven napredek v natančnem poznavanju planetov našega sončnega sestava."

SVETLIKAJOČI SE REŠILNI PASOVI

Rešilni pasovi spadajo med najvažnejšo opremo vsake potniške ladje in na vsaki ladji so nameščeni tako, da jih more potnik ali član posadke v primeru nevarnosti takoj pograbiti.

Njih nedostatek je bil doslej ta, da jih je bilo v temi težko najti, še težje pa je bilo eventualnim reševalcem najti ponesrečence, ki so z rešilnim pasom plavali po nočnem morju. Človek, ki je ponoči z ladje padel v morje in so ga hoteli rešiti s pomočjo rešilnega pasa, tega tudi ni zlahka videl — upoštevati pa moramo, da se večina takšnih nesreč kakor ladijskih katastrof izvrši baš v temnih nočeh, pri čemer se pogostoma zgodi, da na ladji odpovedo svetilne naprave. V takšnih primerih pa je korist rešilnih pasov zelo problematična.

Te nedostatke so odpravili zdaj z novo vrsto rešilnih pasov, ki imajo to lastnost, da se v vodi svetijo. V notranjosti pasu so nameščene baterije, ki dajejo s steklenim zvoncem zavarovani majhni žarnici električni tok za najmanj deset ur.

Pri nekih vrstah teh rešilnih pasov se zasveti žarnica avtomatično, čim pade rešilin pas v vodo, pri drugih vrstah pa se vključi električni tok s tem, da potegneš iz pasu vrvico, ki drži dva kontaktna jezička narazen. Na vsakem pasu sta po dve žarnici, ena na zgornji strani, druga na spodnji, tako da se rešilni pas sveti v vsakem primeru, ne glede na to, kako pade v vodo. Žarnice pa so tako močne, da jih je opaziti dobro še na razdaljo 1 morske milje. Ves mehanizem je tako preprost, da ne more odpovedati in bo posledice nočnih ladijskih katastrof gotovo omejil na minimum.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU
ILE DE FRANCE
5. SEPTEMBRA
23. Septembra — 14. Oktobra
PARIS
9. Septembra — 29. Septembra
LAFAYETTE
13. Septembra — 7. Oktobra
NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščene agente
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th St., New York City, N. Y.
FRENCH LINE

METUZALEM PASJEGA RODU

Na Dunaju so te dni zastrupili psa Riga s prusko kislino. Radi bi ga pustili živeti še dalje, toda ker je dosegel 19 let in mu je bila starost nadležna, on pa si ni mogel pomagati, so se odločili, da mu napravijo konec. V zadnjem času je uboga para še oslepela in oglušela. Slednji pojav najdemo skoraj vedno pri pseh, ki so učakali svojo dobo. Kar pa je bilo v Rigovem življenju interesantnega, ni to, da je učakal za psa naravnost Metuzalemovo dobo 19 let, ampak to, da je bil že pred štirimi leti na tem, da pogine.

Vendar so se ga tedaj gospodarji usmilili ter ga niso izročili konjaču, temveč so ga peljali na živinozdravniško kliniko, kjer so se posvetovali s strokovnjaki, kaj bi kazalo ukreniti. Živinozdravniki so Rigo pregledali in izjavili, da mu menda ne bo pomoči, ker je opešal zaradi starosti. Vendar pa so dejali, da lahko poskušajo na njem zadnje razpoložljivo sredstvo, pomlajevalno operacijo po Steinachu.

Čeprav niso mogli jamčiti za uspeh, so gospodarji Riga vendarle privolili v ta postopek. In glej, operacija je uspela! Čim je prišel Rigo z operacijske mize, je bil ves drugačen. Postal je živahnejši, renčal je kakor prej v svoji mladosti in tudi apetit je dobil takšen, da ni šel od sklede, dokler je ni pomil z jezikom. Tako je obnovil svoj nekdanji temperament za dve leti časa. In gospodarji so bili veseli, da je tako. No, včasi so bili tudi nejevoljni, kajti Rigo je v pomlajenem stanju uganjal tudi predrznosti, kakršnih si ne sme dovoliti pasja para v boljši hiši.

Po dveh letih živahnosti pa je začel Rigo spet pešati in zdaj ni bilo več pomoči zoper propadanje. Vsi, ki jim je toliko let bil v veselje, so z žalostjo gledali, kako gre z njim h koncu. Naposled je bil samemu sebi na poti — tedaj ga je uničila pruska kislina.

Tuda eksempel, ki ga je Rigo postavil v svojem življenju s pomlajevalno operacijo, bo gotovo vlekel in ni dvoma, da poide po tej poti zdaj marsikateri ljubitelj psov, ki je moral prej opustiti nado na okrepitev svojega ljubljenca, če mu je začel pešati.

...SKUPNA... POTOVANJA
in cene vožnji:

		N. Y. LJUBLJANA	ZA TJA IN NAZAJ
FRENCH LINE:			
"ILE DE FRANCE" preko Havre	5. SEPTEMBRA..	$101.23	$182.00
	23. SEPTEMBRA		
"PARIS" preko Havre	9. SEPTEMBRA	$ 99.23	$178.50
"CHAMPLAIN" preko Havre	20. SEPTEMBRA	$ 91.73	$171.50
ITALIAN LINE:			
"VULCANIA" v Trst	9. SEPTEMBRA .	$ 97.50	$171.50
"SATURNIA" v Trst	23. SEPTEMBRA		
"REX" preko Genoa	16. SEPTEMBRA .	$109.50	$185.50
"Conte de SAVOIE" preko Genoa	2. SEPTEMBRA		
	30. SEPTEMBRA		
CUNARD LINE:			
"AQUTANIA" pr. Cherbourga	6. SEPTEMBRA .	$102.34	$182.00
"BERENGARIA" pr. Cherbourga	13. SEPTEMBRA		
	21. SEPTEMBRA		
HAMBURG-AMERICAN LINE:			
"ALBERT BALLIN" pr. Hamburga	13. SEPTEMBRA ..	$ 91.73	$171.50
"DEUTSCHLAND" pr. Hamburga	27. SEPTEMBRA		
NORTH GERMAN LLOYD:			
"EUROPA" preko Cherbourga	9. SEPTEMBRA	$104.84	$185.50
	26. SEPTEMBRA		
"BREMEN" preko Cherbourga	16. SEPTEMBRA		

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priglasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:
Slovenic Publishing Company
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street New York, N. Y.

11. avgusta: Bremen v Bremen
2. septembra: Conte di Savoia v Genoa
5. septembra: Ile de France v Havre, Statendam v Boulegne
6. septembra: Aquitania v Cherbourg, New York v Hamburg
8. septembra: Olympic v Cherbourg
9. septembra: Paris v Havre, Vulcania v Trst, Volendam v Boulogne, Europa v Bremen
13. septembra: Lafayette v Havre, Manhattan v Havre, Berengaria v Cherbourg, Albert Ballin v Hamburg
15. septembra: Rotterdam v Boulogne, Majestic v Cherbourg
16. septembra: Rex v Genoa, Bremen v Bremen
18. septembra: Reliance v Hamburg
20. septembra: Champlain v Havre
21. septembra: Aquitania v Cherbourg
23. septembra: Saturnia v Trst, Ile de France v Havre, Veendam v Boulogne
26. septembra: Europa v Bremen, Statendam v Boulogne
27. septembra: Washington v Havre, Mauretania v Cherbourg, Deutschland v Hamburg
29. septembra: Paris v Havre, Olympia v Cherbourg
30. septembra: Conte di Savoia v Genoa
2. oktobra: Resolute v Hamburg
4. oktobra: New York v Hamburg, Bremen v Bremen, Berengaria v Cherbourg
5. oktobra: Majestic v Cherbourg
7. oktobra: Milwaukee v Hamburg, Volendam v Boulogne, Augustus v Trst, Lafayette v Havre
11. oktobra: Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre, Aquitania v Cherbourg
12. oktobra: Europa v Bremen
13. oktobra: Rotterdam v Boulogne
14 oktobra: Rex v Genoa, Ile de France v Havre
18. oktobra: Hamburg v Hamburg
20. oktobra: Bremen v Bremen, Statendam v Boulogne, Olympic v Cherbourg, Paris v Havre
21. oktobra: St. Louis v Hamburg, Vulcania v Trst
25. oktobra: Deutschland v Hamburg, Washington v Havre, Berengaria v Cherbourg
27 oktobra: Majestic v Cherbourg
28. oktobra: Europa v Bremen, Volendam v Boulogne, Conte di Savoia v Genoa
1. novembra: New York v Hamburg, Aquitania v Cherbourg
4. novembra: Volendam v Boulogne, Saturnia v Trst, Ile de France v Havre
7. novembra: Bremen v Bremen
8. novembra: Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre
10. novembra: Rotterdam v Boulogne
11. novembra: Milwaukee v Hamburg, Rex v Genoa, Champlain v Havre
15. novembra: Hamburg v Hamburg, Pres. Roosevelt v Havre, Berengaria v Cherbourg
17. novembra: Statendam v Boulogne, Paris v Havre
18. novembra: Augustus v Genoa
22. novembra: Deutschland v Hamburg, Washington v Havre, Aquitania v Cherbourg
25. novembra: Europa v Bremen, Veendam v Boulogne, Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre
29. novembra: New York v Hamburg, Pres. Harding v Havre

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18th Street
New York City

ADVERTISE in "GLAS NARODA"